

Szczecin, dnia 01 czerwca 2020 r.

**Dyrektor Izba Administracji
Skarbowej w Szczecinie**

3201-IWW.0921.6.2020.12

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie – działając na podstawie art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020.224 t.j.) oraz art. 25 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U.2020.505 t.j.) – zrealizował kontrolę działalności Pierwszego Urzędu Skarbowego w Koszalinie.

Kontrola przeprowadzona została w dniach 22.04.2020 r. – 13.05.2020 r. przez Waldemara Duliana, eksperta skarbowego, na podstawie wydanego przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 11/2020 z dnia 15.04.2020 r.

Przedmiot kontroli:

„Prawidłowość i terminowość działań podejmowanych wobec zobowiązań podatkowych zagrożonych przedawnieniem oraz działań wobec zobowiązań podatkowych, które uległy przedawnieniu.”

Okres objęty kontrolą: 01.10.2018 r. – 29.02.2020 r.

Stanowisko Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Koszalinie, w kontrolowanym okresie zajmował:

- p. Maria Kowalczyk – do 19 lipca 2019 r.
- p. Krzysztof Świdroń (dalej: Naczelnik US) od dnia 20 lipca 2019 r. do chwili obecnej.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Pierwszego Urzędu Skarbowego w Koszalinie, pod pozycją 2/2020.

W trakcie czynności kontrolnych badaniu i ocenie poddane zostały następujące obszary:

1. Prawdliwość i terminowość monitorowania przez komórkę spraw wierzycielskich zaległości zagrożonych przedawnieniem, w zakresie sporządzania *Karty analizy zaległości zagrożonej/zagrożonych przedawnieniem* oraz uzupełniania jej danych.
2. Terminowość dokonywania odpisu przedawnionej zaległości z konta podatnika.
3. Prawdliwość i skuteczność funkcjonującego w Urzędzie Skarbowym systemu nadzoru nad prawidłowością i terminowością realizacji ww. działań, w tym kontroli funkcjonalnej.

I. Ustalenia kontroli.

Celem kontroli w pierwszym wskazanym obszarze objętym kontrolą było sprawdzenie prawidłowości działań podejmowanych w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Koszalinie w zakresie realizacji zadań określonych w zarządzeniu nr 93/2015 DIS z 17 sierpnia 2015 r. *w sprawie zasad postępowania w stosunku do zobowiązań podatkowych zagrożonych przedawnieniem oraz zasad postępowania w przypadku przedawnienia zobowiązania podatkowego w urzędach skarbowych woj. zachodniopomorskiego* (dalej – zarządzenie 93/2015 DIS), w tym w szczególności dotyczących:

- terminowego monitorowania przez komórkę spraw wierzycielskich zaległości zagrożonych przedawnieniem, w zakresie sporządzania *Karty analizy zaległości zagrożonej/zagrożonych przedawnieniem* (dalej – *Karta analizy*),
- prawidłowego sporządzania ww. kart i uzupełniania w nich właściwych danych, w tym potwierdzanie terminu przedawnienia oraz określenia dalszych koniecznych działań.

Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Koszalinie, zobowiązany treścią § 11 zarządzenia 93/2015 DIS, wydał Pismo organizacyjne nr 18/2017 z 28 grudnia 2017 r., *w sprawie określenia ogólnych zasad postępowania wobec zobowiązań podatkowych zagrożonych przedawnieniem oraz zasad postępowania w przypadku przedawnienia zobowiązania podatkowego* (dalej pismo organizacyjne nr 18/2017 NUS), w którym uregulował m.in. zasady postępowania

poszczególnych komórek organizacyjnych urzędu i określił wysokość kwoty zobowiązania (200 zł), do której nie stosuje się określonych w nim zasad postępowania.

Dowód: kserokopia Pisma organizacyjnego nr 18/2018 NUS – akta kontroli str. 16-30

1. Ustalenia w zakresie prawidłowości i terminowości monitorowania przez komórkę spraw wierzycielskich zaległości zagrożonych przedawnieniem, w zakresie sporządzania *Karty analizy zaległości zagrożonej/zagrożonych przedawnieniem* oraz uzupełniania jej danych przez odpowiednie komórki US.

Uzyskano od Naczelnika I US w Koszalinie informację, że osobami odpowiedzialnymi za sporządzanie w okresie IV kwartał 2018 – IV kwartał 2019 r. raportów w zakresie zaległości, dla których termin przedawnienia upływa w terminie jednego roku licząc od końca kwartału byli następujący pracownicy Działu Spraw Wierzycielskich (dalej - SEW-1):

- starszy kontroler skarbowy p.
- kontroler skarbowy p

Sporządzanie raportów odbywało się raz na miesiąc, generując wydruk z aplikacji e-ORUS, obejmujący parametrami te zobowiązania dla których termin przedawnienia upływał odpowiednio za rok oraz te, które ulegają przedawnieniu w danym miesiącu.

Ponadto Naczelnik I US w Koszalinie poinformował, iż:

- monitorowanie zobowiązań podatkowych przed ich przedawnieniem stanowi proces ciągły – każdy pracownik komórki (zgodnie z obowiązującym podziałem literowym podatników) przeprowadza doraźne analizy w oparciu o raporty i dane z systemów (np. w związku z podejrzeniem przedawnienia się danej zaległości),
- *Karta analizy*, co do zasady sporządzana jest na rok przed upływem przewidywanego terminu przedawnienia, jednak w incydentalnych przypadkach (np. zbyt mała liczba pracowników w stosunku do nałożonych zadań) mogło nastąpić sporządzenie Karty z opóźnieniem, niemającym żadnego wpływu na możliwość podjęcia wymaganych działań lub na prawidłowość tych działań,
- w przypadku, gdy ze wstępnej weryfikacji raportu sporządzonego na rok przed upływem terminu przedawnienia zobowiązania wynika, iż nastąpi przesunięcie terminu przedawnienia na okres późniejszy - odstępuje się od sporządzania ww. karty.

Przy typowaniu do kontroli zobowiązań zagrożonych przedawnieniem wzięto pod uwagę:

- przewidywany okres przedawnienia zobowiązania przypadający na IV kwartał 2019 r.,
- odpis przedawnionego zobowiązania dokonany w okresie styczeń–luty 2020 r.,
- wysokość przedawnionego zobowiązania.

Wytypowano do kontroli 19 największych kwotowo zobowiązań przedawniających się w IV kwartale 2019 r. oraz 9 największych kwotowo przedawnionych zobowiązań odpisanych w okresie styczeń-luty 2020 r.

1.1. Ustalenia w zakresie terminowości monitorowania przez komórkę spraw wierzycielskich zaległości zagrożonych przedawnieniem oraz w zakresie sporządzania *Karty analizy zaległości zagrożonej/zagrożonych przedawnieniem*.

Zgodnie z treścią zarządzenia 93/2015 DIS, komórka spraw wierzycielskich monitoruje przy użyciu dostępnych narzędzi w systemach informatycznych urzędu, zaległości zagrożone przedawnieniem nie później niż na rok przed upływem przewidywanego terminu przedawnienia (§ 3 ust. 2 zarządzenia). *Karta analizy zaległości zagrożonej przedawnieniem*, winna być uzupełniona przez wszystkie komórki organizacyjne w zakresie dokonywanych przez nie działań, w celu dokonania analizy od kątem szansy wyegzekwowania należności przed upływem terminu jej przedawniania (§ 4 ust. 3 zarządzenia).

Zgodnie z informacją Naczelnika US¹, *Karta analizy*, co do zasady sporządzana jest na rok przed upływem przewidywanego terminu przedawnienia, jednak w incydentalnych przypadkach (np. zbyt mała liczba pracowników w stosunku do nałożonych zadań) mogło nastąpić sporządzenie karty z opóźnieniem, niemającym żadnego wpływu na możliwość podjęcia wymaganych działań lub na prawidłowość tych działań.

Ustalenia dot. wytypowanych zobowiązań zagrożonych przedawnieniem wskazują, że ich 28 *Kart analiz* zostało sporządzonych w następującym terminie:

- 9 kart w terminie zgodnym z terminem określonym w zarządzeniu 93/2015 DIS, tj. nie później

¹ Pismo 3201-SEW-1.033.4.2020 z 22.04.2020

na rok przed upływem terminu przewidywanego przedawnienia,

- 19 kart w terminie krótszym niż wskazano w zarządzeniu 93/2015 DIS, z czego:

- 13 kart w terminie krótszym o nie więcej niż 30 dni,
- 3 karty w terminie krótszym o 33 - 36 dni,
- 1 karta w terminie krótszym o 43 dni,
- 2 karty w terminie krótszym o około 10 miesięcy.

Wyniki w tym zakresie przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1

L.p	NIP zobowiązanego	Przewidywana data przedawnienia	kwota zobowiązania (zł)	Data sporządzenia karty przez pracownika SEW-1	Karta analizy została założona w terminie określonym w zarz. 93/2015 DIS Tak/Nie
1		05.12.2019	4 064 zł	18.12.2018	Nie (13 dni opóźnienia)
2		05.12.2019	66 143,70 zł	18.12.2018	Nie (13 dni opóźnienia)
3		21.12.2019	17 046,05 zł	18.12.2018	Tak
4		21.12.2019	5 396,80 zł	18.12.2018	Tak
5		19.12.2019	4 591,70 zł	24.01.2019	Nie (36 dni opóźnienia)
6		25.11.2019	3 819,00 zł	05.12.2018	Nie (10 dni opóźnienia)
7		25.10.2019	7 750,40 zł	16.10.2018	Tak
8		17.12.2019	34 636,00 zł	16.12.2018	Tak
9		14.11.2019	6 539,00 zł	17.12.2018	Nie (33 dni opóźnienia)
10		21.11.2019	19 120,00 zł	30.11.2018	Nie (9 dni opóźnienia)
11		21.11.2019	20 871,00 zł	30.11.2018	Nie (9 dni opóźnienia)

12		27.10.2019	16 338,00 zł	23.10.2018	Tak
13	-	16.10.2019	29 098,00 zł	05.09.2019	Nie (10 miesięcy opóźnienia)
14		16.10.2019	29 031,60 zł	05.09.2019	Nie (10 miesięcy opóźnienia)
15		06.01.2020	100 698,00 zł	17.01.2019	Nie (11 dni opóźnienia)
16		01.01.2020	466 538,00 zł	17.01.2019	Nie (17 dni opóźnienia)
17		01.01.2020	62 324,00 zł	17.01.2019	Nie (17 dni opóźnienia)
18		01.01.2020	41 403,93 zł	17.01.2019	Nie (16 dni opóźnienia)
19		04.01.2020	36 626,00 zł	08.01.2019	Nie (4 dni opóźnienia)
20		01.01.2020	1 789 913,00 zł	05.02.2019	Nie (4 dni opóźnienia)
21		17.01.2020	70 276,00 zł	05.02.2019	Nie (19 dni opóźnienia)
22		01.01.2020	127 177,00 zł	05.02.2019	Nie (35 dni opóźnienia)
23		28.02.2020	80 003,00 zł	07.03.2019	Nie (8 dni opóźnienia)
24		07.12.2019	7 852,83 zł	20.01.2019	Nie (43 dni opóźnienia)
25		24.12.2019	3 533,20 zł	08.11.2018	Tak

26		24.12.2019	21 575,00 zł	08.11.2018	Tak
27		24.12.2019	198 563,70 zł	24.10.2018	Tak
28		24.12.2019	71 532,73 zł	24.10.2018	Tak

Do stwierdzonej nieterminowości sporządzania *Kart analizy*, odniósł się Z-ca Naczelnika US p. Sebastian Picheta, który w piśmie nr 3210-SEW-1.033.7.2020 poinformował m.in. że:

- w przypadku opóźnień w sporządzaniu *Kart analizy* ze zwłoką do 36 dni nie miało to wpływu na możliwość podjęcia lub prawidłowość działań objętych pismem organizacyjnym nr 18/2017 ponieważ organ miał wystarczającą ilość czasu na podjęcie stosownych działań, które zostały podjęte. Stwierdzone opóźnienia spowodowane były w szczególności:

- Zbyt małą liczbą pracowników w stosunku do nałożonych zadań (w tym nowych zadań dla komórki wierzycielskiej, które nie istniały w dacie wejścia w życie zarządzenia nr 93/2015 DIS);
- Koniecznością zintensyfikowania działań ukierunkowanych na obszary, które w szczególny sposób mają wpływ na efektywność poboru należności podatkowych, terminowe podejmowanie czynności windykacyjnych, terminowe wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych, prowadzenie działań w kierunku poszukiwania składników majątkowych na których możliwe byłoby dokonanie zabezpieczenia np. poprzez wpis hipoteki przymusowej i inne;

- 2 przypadki, w których *Karty analizy* sporządzono ze zwłoką ponad 10 miesięczną (dot. przypadków z poz. 13-14 Tabeli nr 1), były spowodowane przeoczeniem ze strony pracownika. Zgodnie ze złożonymi w dniu 05.09.2019 r. wyjaśnieniami pracownika, przygotował on przedmiotowe karty już w dniu 22.10.2018 r., jednak z uwagi na ilość zadań do wykonania z zakresu obsługiwanych podatników, nie nadał im wymaganego biegu, tj. nie przekazał do wypełnienia na stanowiska w poszczególnych komórkach organizacyjnych;
- w 2 ww. przypadkach w wyniku dokonywanych okresowo analiz składników majątkowych i wierzytelności zobowiązanego ujawniono nowe źródło jego dochodu i w dniu 27.03.2019 r. wystawione zostały tytuły wykonawcze na wszystkie zobowiązania ujęte we wcześniej przygotowanych formularzach *Kart analizy*, a organ egzekucyjny na ich podstawie zastosował środek egzekucyjny, skutkujący przesunięciem biegu terminu przedawnienia na dzień

07.04.2024 r. Niezależnie od tego, mając na uwadze brak terminowego nadania biegu sporządzonym *Kartom analizy*, kierownik SEW-1 polecił sporządzić nowe *Karty analizy*, obejmujące swoim zakresem również ponownie wystawione tytuły wykonawcze i zastosowany na ich podstawie środek egzekucyjny. Tak sporządzone w dniu 05.09.2019 r. *Karty analizy*, zostały opisane przez właściwe komórki Urzędu i w dniu 16.09.2019 r. ustalony został nowy termin przedawnienia na dzień 12.02.2025 r.

Dowód: pismo 3201-SEW-1.033.7.2020 z 06.05.2020 r. – akta kontroli str. 76-83

1.2. Terminowość, kompletność i prawidłowość uzupełniania wymaganych danych w *Karcie analizy* przez komórki organizacyjne zobowiązane zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami.

1.2.1. Zgodnie z zapisem § 4 ust. 3 zarządzenia nr 93/2015 DIS, *Karta analizy* winna być uzupełniana przez wszystkie komórki organizacyjne w zakresie dokonywanych przez nie działań, w celu dokonania analizy pod kątem szansy wyegzekwowania należności przed upływem terminu jej przedawnienia.

W piśmie organizacyjnym nr 18/2017 Naczelnik US wskazał, że pracownicy SEW-1 ponoszą odpowiedzialność za koordynowanie analizy ryzyka braku wykonania zobowiązań podatkowych wskutek ich przedawnienia oraz za postępowanie w przypadku przedawnienia zobowiązania podatkowego. Ponadto pracownicy SEW-1 są odpowiedzialni za terminowe sporządzenie *Karty analizy* oraz jej przekazanie do SEW-2 (Referatu Spraw Wierzycielskich), SKK (Wieloosobowe Stanowisko Spraw Karnych), SEE (Dział Egzekucji Administracyjnej) oraz SPV (Dział Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych) celem opisu dokonywanych przez ww. komórki działań mających wpływ na zawieszenie lub przerwanie biegu terminu przedawnienia.

Na podstawie zapisów zawartych w *Kartach analizy* objętych kontrolą stwierdzono, że sporządzone *Karty analizy* są z reguły systematycznie uzupełniane przez pracowników wskazanych komórek organizacyjnych I US w Koszalinie. Jednak w 3 przypadkach stwierdzono następujące sytuacje mogące wskazywać na uchybienia:

a) uzupełnienie wymaganych danych na *Karcie analizy* przez pracowników komórek SEW-2, SKK, SPV, dopiero po 10 miesiącach od sporządzenia karty przez pracownika SEW-1,

wynikiem czego ustalenie właściwej daty przedawnienia zobowiązania oraz zaplanowanie dalszych działań nastąpiło dopiero na ok. 1,5 miesiąca przed terminem przedawnienia zobowiązania. Dotyczy to *Karty analizy* zobowiązanej (NIP), co przedstawia Tabela nr 2:

Tabela nr 2

Przewidywana data przedawnienia/kwota zobowiązania	Data sporządzenia karty przez SEW-1	Data wpisu danych przez SEW-2	Data wpisu danych przez SEE	Data wpisu danych przez SKK	Data wpisu danych przez SPV	Data akceptacji wniosków po wstępnej analizie/planowane dalsze działania
27.10.2019 r. / 16 338,00 zł	23.10.2018	12.08.2019	17.12.2018	23.08.2019	13.08.2019	23.09.2019

b) czteromiesięczna zwłoka w akceptacji na *Karcie analizy* ustaleń dokonanych przez pracownika SEW-1 (w zakresie ustalonej daty przedawnienia i planowanych dalszych działań) przez kierownika Działu SEW-1. Przedstawione na *Karcie analizy* ustalenia pracownika sporządzone w dniu 18.03.2019 r., zostały zaakceptowane przez kierownika SEW-1 dopiero w dniu 09.07.2019 r. (akceptacja Z-cy NUS w dniu 18.07.2019 r.). Powyższy przypadek dotyczy zobowiązania niżej wymienionego podmiotu:

Tabela nr 3

Zobowiązany	Przewidywana data przedawnienia	Kwota zobowiązania	Data sporządzenia wniosku po wstępnej analizie	Data akceptacji wniosku
(.....)	01.01.2020	62 324,00 zł	18.03.2019	09.07.2019

c) nieprzekazania sporządzonej *Karty analizy* do komórki egzekucyjnej lub nienaniesienie jakichkolwiek informacji na karcie przez pracownika SEE (dotyczy *Karty analizy* zobowiązanego – NIP).

Do ww. przypadków odniósł się Z-ca Naczelnika US p. Sebastian Picheta, który wyjaśnił, m.in.:

- dot. ppkt a) przyczyną przekazania *Karty analizy* opisanej w grudniu 2018 r. przez komórkę SEE pozostałym komórkom z opóźnieniem (w sierpniu 2019 r.) było to, iż pracownik

SEW-1 w grudniu 2018 r. i styczniu 2019 r. obciążony był innymi bieżącymi zadaniami (w tym m.in. obsługą zobowiązań przedawniających się od dnia 01.01.2019 r., przygotowaniem *Kart analiz* dot. zobowiązań przedawniających się do dnia 01.01.2020 r., odpisem zobowiązań przedawnionych), w następnych miesiącach 2019 r. nastąpiła intensyfikacja działań związanych z okresem rozliczeń rocznych, a w czerwcu-lipcu 2019 r. pracownik przebywał na urlopie wypoczynkowym. Z wyjaśnień pracownika z dnia 29.07.2019 r. wynika, że analizował on sprawę pod kątem podjęcia ewentualnych działań zapobiegających przedawnieniu zobowiązań, a ustalenie okoliczności mających wpływ na wyznaczenie przewidywanej daty przedawnienia (27.10.2019 r.) nastąpiło jeszcze przed przekazaniem *Karty analizy* do komórki SEE;

- dot. ppkt b) czteromiesięczna zwłoka w przekazaniu *Karty analizy* dot.

” do akceptacji kierownikowi SEW-1 związana była z wyjątkowo skomplikowanym charakterem sprawy, utrudniającym ocenę daty przedawnienia zobowiązania podatkowego. Spółka należała do kategorii podmiotów fikcyjnych, niemogących prowadzić swoich spraw z braku powołanych do tego organów, uczestniczących w oszustwach podatkowych i znajdowała się w kręgu podmiotów o najwyższym kwotowo poziomie zaległości. Dlatego w dniu przedłożenia przez pracownika *Karty analizy* w celu akceptacji zaplanowanych dalszych działań przed upływem przedawnienia, kierownik SEW-1 polecił sporządzenie szczegółowej analizy ciążących na spółce zaległości w celu rozważenia konieczności podjęcia określonych działań. Ponadto czas sporządzania analizy zbiegł się z okresem rozliczeń podatkowych, w szczególności z obsługą niezapłaconych zobowiązań wynikających z automatycznie zaakceptowanych zeznań podatkowych, w stosunku do których ustawodawca nałożył na wierzyciela dodatkowy obowiązek wynikający z przepisu art. 45 cf ust.1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W związku z tym, dopiero w dniu 25.06.2019 r. pracownik przedłożył kierownikowi przygotowaną analizę do akceptacji, ten zaś z uwagi na zakres i złożoność zagadnień, wystąpił do radcy prawnego urzędu (zajęcie stanowiska w dniu 04.07.2019 r.). Dopiero dokonane ustalenia mogły stanowić podstawę do potwierdzenia na *Karcie analizy* stanowiska w sprawie planowanych działań w dn. 09.07.2019 r. przez kierownika SEW-1, i w dniu 18.07.2019 r. przez Z-cą Naczelnika US;

- dot. ppkt c) wobec nieprowadzenia egzekucji do należności wskazanej w *Karcie analizy* (odstąpiono od podjęcia czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych)

przekazanie tej Karty do komórki egzekucyjnej nie było zasadne.

Dowód: pismo 3201-SEW-1.033.7.2020 z 06.05.2020 r. – akta kontroli str. 76-83

1.2.2. Dodatkowo czynnościami kontrolnymi objęto realizowanie zaplanowanych działań wobec zobowiązań zagrożonych przedawnieniem, wpisanych na *Kartach analizy* (zaplanowane działania wpisane po dokonanej analizie wstępnej określonego zobowiązania). Kontrolą objęto zobowiązania 5 niżej wymienionych podmiotów, wobec których zostały zaplanowane działania:

- a) ☐ NI (zaplanowane działania: stały monitoring źródeł dochodów i majątku u zobowiązanego),
- b) ☐ – NIP (zaplanowane działania: w przypadku braku odpowiedzi pozytywnej na wcześniejsze wystąpienia skierowane w ramach wzajemnej pomocy międzynarodowej, ewentualne zapytanie do innych państw oraz stały monitoring),
- c) ☐ . – NIP (zaplanowane działania: w zakresie monitorowania przebiegu postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec osoby trzeciej),
- d) ☐ – NIP (zaplanowane działania: w zakresie monitorowania źródeł dochodu i majątku zobowiązanego),
- e) ☐ - NIP (zaplanowane działania: w zakresie monitorowania źródeł dochodu i majątku zobowiązanego).

Na podstawie otrzymanych informacji i skanów dokumentów ustalono, że:

- dot. ppkt a) zaplanowane działania zostały przeprowadzone (m.in. zwrócono się do ZUS oraz do pracodawcy zobowiązanego);
- dot. ppkt b) nie wystąpiono do kolejnych państw w ramach wzajemnej pomocy międzynarodowej, uznając to za niecelowe i ekonomicznie nieuzasadnione (na co miało wpływ m.in. treść pisma DIAS w Szczecinie nr 3201-ICM.74.5.2019.1 z 27 lutego 2019 r., skierowanego do Naczelnika I US w Koszalinie), ograniczając działania do monitorowania sytuacji majątkowej zobowiązanego na podstawie dostępnych baz danych;
- dot. ppkt c) zaplanowane działania zostały przeprowadzone (informacja o wystawieniu

tytułów wykonawczych na osobę trzecią z orzeczoną solidarną odpowiedzialnością, informacja o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego, informacja o decyzji o rozłożeniu na raty zaległości, oraz o monitorowaniu terminowości spłaty rat);

- dot. ppkt d) zaplanowane działania w zakresie monitorowania źródeł dochodu i majątku zobowiązanego zostały przeprowadzone (poprzez m.in. zapytanie z dnia 20.05.2019 r. skierowane do komórki SEE o przebieg/skuteczność postępowania egzekucyjnego obejmującego inne należności pieniężne zobowiązanego, monitorowanie sytuacji majątkowej na podstawie dostępnych baz danych US);
- dot. ppkt e) zaplanowane działania w zakresie monitorowania źródeł dochodu i majątku zobowiązanego zostały przeprowadzone poprzez monitorowanie sytuacji majątkowej na podstawie baz danych dostępnych w US (skany wydruków wyników wyszukiwania podmiotu w plikach JPK, skan wydruku z aplikacji e-ORUS – karta odpowiedzi na zapytanie z dnia 21.10.2019 r.), monitoring przebiegu/skuteczności egzekucji z nieruchomości prowadzonej na podstawie tytułów wykonawczych obejmujących inne należności pieniężne zobowiązanego.

Dowód: skan pisma 3210-SEW-1.033.7.2020 z 06.05.2020 r. wraz z załącznikami – akta kontroli strony 76-83

Ocena częściowa kontrolowanego obszaru – **pozytywna z uchybieniami.**

2. Ustalenia w zakresie terminowości dokonywanie odpisu przedawnionej zaległości z konta podatnika.

Zgodnie z zapisem zawartym w § 6 i 8 zarządzenia 93/2015 DIS, komórka wierzycielska nie rzadziej niż raz w miesiącu przeprowadza analizę zaległości, które ulegają przedawnieniu w danym miesiącu, w celu podjęcia działań zmierzających do ich odpisania z konta zobowiązanego. Komórka wierzycielska na podstawie zgromadzonych dowodów potwierdza termin przedawnienia i sporządza polecenie odpisu przedawnionej zaległości.

Sprawdzono, czy ww. obowiązki zostały terminowo zrealizowane odnośnie wytypowanych 28 zobowiązań, przedstawiając wyniki w poniższej tabeli nr 4.

Tabela nr 4

L.p.	NIP	Przewidywana data przedawnienia	Data sporządzenia analizy końcowej	Data sporządzenia polecenia dokonania odpisu przedawnionej zaległości	Data akceptacji NUS	Data dokonania odpisu
1		05.12.2019	10.12.2019	10.12.2019	10.12.2019	11.12.2019
2		05.12.2019	10.12.2019	10.12.2019	10.12.2019	11.12.2019
3		21.12.2019	18.12.2019	18.12.2019	23.12.2019	31.12.2019
4		21.12.2019	18.12.2019	18.12.2019	23.12.2019	31.12.2019
5		19.12.2019	14.11.2019	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)
6		25.11.2019	25.11.2019	25.11.2019	25.11.2019	28.11.2019
7		25.10.2019	20.10.2019	20.11.2019	31.10.2019	31.10.2019
8		17.12.2019	17.12.2019	17.12.2019	17.12.2019	18.12.2019
9		14.11.2019	14.11.2019	14.11.2019	15.11.2019	20.11.2019
10		21.11.2019	25.11.2019	25.11.2019	25.11.2019	27.11.2019
11		21.11.2019	15.11.2019	25.11.2019	25.11.2019	27.11.2019
12		27.10.2019	25.10.2019	25.10.2019	28.10.2019	29.10.2019
13		16.10.2019	nie dotyczy	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)
14		16.10.2019	nie dotyczy	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)
15		06.01.2020	10.01.2020	10.01.2020	15.01.2020	29.01.2020
16		01.01.2020	14.01.2020	14.01.2020	14.01.2020	30.01.2020
17		01.01.2020	10.01.2020	10.01.2020	14.01.2020	30.01.2020
18		01.01.2020	10.01.2020	10.01.2020	14.01.2020	31.01.2020
19		04.01.2020	15.01.2020	15.01.2020	16.01.2020	30.01.2020
20		01.01.2020	22.01.2020	22.01.2020	24.01.2020	30.01.2020
21		17.01.2020	29.01.2020	29.01.2020	30.01.2020	30.01.2020
22		01.01.2020	22.01.2020	22.01.2020	24.01.2020	30.01.2020
23		28.02.2020	25.02.2020	25.02.2020	28.02.2020	28.02.2020
24		07.12.2019	06.12.2019	06.12.2019	10.12.2019	11.12.2019
25		24.12.2019	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)

26		24.12.2019	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)
27		24.12.2019	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)
28		24.12.2019	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)	nie dotyczy (nowy termin przedawnienia)

Z przedstawionych danych wynika, że przedawnienie zobowiązań wymienionych w 28 *Kartach analizy* objętych kontrolą, nastąpiło w 21 przypadkach, a w pozostałych 7 przypadkach został ustalony nowy termin przedawnienia.

Każdorazowo analiza końcowa wymagalności zobowiązania, w 21 przypadkach, w których wystąpiło przedawnienie zobowiązania, została przeprowadzona w miesiącu, w którym następowało przedawnienie, w większości przypadków przed dniem przedawnienia lub w dniu przedawnienia (poz. 3-9, 11-12, 23-24 Tabeli nr 4). Polecenie dokonania przelewu było każdorazowo sporządzane w dniu dokonania analizy końcowej wymagalności zobowiązania (poza jednym przypadkiem – poz. 11 Tabeli nr 4, w którym zostało ono sporządzone 10 dni po dokonanej analizie końcowej). We wszystkich 21 przypadkach dokonano odpisu przedawnionej należności w miesiącu, w którym następowało przedawnienie zobowiązania. Powyższe świadczy o terminowej realizacji zadania objętego niniejszą kontrolą.

Ocena częściowa kontrolowanego obszaru – **ocena pozytywna.**

3. Ustalenia w zakresie prawidłowości i skuteczności funkcjonującego w Urzędzie Skarbowym systemu nadzoru nad prawidłowością i terminowością realizacji działań objętych niniejszą kontrolą, w tym kontroli funkcjonalnej.

Zgodnie z zapisem § 3 ust. 4 zarządzenia 93/2015 DIS, naczelnik urzędu skarbowego jest odpowiedzialny za nadzór nad prawidłową, terminową i efektywną realizację działań podejmowanych w stosunku do zobowiązań podatkowych zagrożonych przedawnieniem oraz zobowiązań, które wygasły wskutek przedawnienia.

Naczelnik I US w Koszalinie przekazał informację o funkcjonującym w urzędzie nadzorze w ww. zakresie, zgodnie z którą:

- bezpośredni nadzór nad prawidłowością realizacji ww. działań sprawuje Zastępca Naczelnika

nadzorujący pion poboru i egzekucji, w tym m.in. pracę komórki spraw wierzycielskich,

- wypełnione *Karty analizy* są akceptowane przez Zastępcę Naczelnika, po uprzednio przeprowadzonej weryfikacji pod kątem udokumentowania okoliczności mających wpływ na ustalenie terminu przedawnienia oraz po zbadaniu, czy w procesie analizy zaległości zagrożonych przedawnieniem uczestniczyły wszystkie komórki organizacyjne urzędu, które zgodnie z kompetencjami obowiązane były do podjęcia działań związanych z zapobieganiem przedawnieniom, a także po sprawdzeniu opatrzenia *Karty analizy* datami i podpisami upoważnionych pracowników/kierowników,
- badaniu podlega również podejmowanie w odpowiednim czasie wszystkich przewidzianych prawem czynności w celu likwidacji zaległości,
- przy skomplikowanym stanie faktycznym i prawnym sprawa omawiana jest z Naczelnikiem Urzędu i Zastępcą Naczelnika nadzorującym pion poboru i egzekucji podczas spotkania kierowników komórek SEW-1, SEW-2 i SEE oraz w razie potrzeby radcy prawnego lub kierowników innych komórek,
- ponadto doraźnie w indywidualnych sprawach Naczelnik Urzędu zleca przeprowadzenie określonych działań mających na celu niedopuszczenie do przedawnienia,
- dokumenty stanowiące podstawę odpisania przedawnionego zobowiązania są każdorazowo zatwierdzane przez Naczelnika Urzędu,
- prowadzone w okresie 2019-2020 działania nadzorcze wskazują na prawidłowe wywiązywanie się przez podległych pracowników z nałożonych na nich obowiązków. Pomimo dużego obciążenia pracą, przy mocno uszczuplonych zasobach kadrowych komórki organizacyjne aktywnie uczestniczą w procesie analizy zobowiązań podatkowych zagrożonych przedawnieniem, działania podejmowane są w odpowiednim czasie, w sposób celowy i ekonomicznie uzasadniony, a odpisanie zaległości przedawnionych następuje co do zasady w okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiło ich przedawnienie.

Dowód: pismo Z-cy Naczelnika US nr 3210-SEW-1.033.4.2020 z 22.04.2020 r. – akta kontroli
str. 31-35

Dokonane w trakcie przeprowadzonej kontroli ustalenia potwierdzają, że nadzór nad obszarem objętym kontrolą sprawowany jest prawidłowo i skutecznie. Każdorazowo na *Kartach analizy* objętych kontrolą figurowały akceptacje kierownika SEW-1 i Zastępcy Naczelnika US, działań

i wniosków odnotowanych przez upoważnionych pracowników na *Kartach analizy* (odnośnie analizy wstępnej, analizy końcowej wymagalności zobowiązania i polecenia dokonania odpisu przedawnionej zaległości). Każdorazowo również Naczelnik US dokonywał na *Karcie analizy* zatwierdzenia polecenia dokonania odpisu przedawnionej zaległości.

Mimo dużej skali uchybień w zakresie terminowości sporządzania *Kart analizy* (choć w nie dużym zakresie) oraz jednostkowego przypadku przekazania ze zwłoką 10 miesięczną sporządzonej *Karty analizy* do odpowiednich komórek US celem uzupełnienia danych, pozwala jednak pozytywnie ocenić systematyczny, bieżący nadzór kierownictwa US nad kontrolowanym obszarem.

Ocena częściowa kontrolowanego obszaru – **ocena pozytywna z uchybieniami.**

II. Podsumowanie wyników kontroli

Opisane w pkt 1-3 Ustaleń kontroli wyniki kontroli, wskazują na występowanie w badanym obszarze jedynie uchybień oraz jednostkowy przypadek nieprawidłowości, w zakresie:

1. Terminowości sporządzania *Kart analizy zaległości zagrożonej/ zagrożonych przedawnieniem*, tj. z uchybieniem terminu wskazanego w obowiązującym zarządzeniu 93/2015 DIS (tj. na co najmniej rok przed przewidywanym upływem terminu przedawnienia zobowiązania).
2. Terminowego przekazania przez pracownika SEW-1 sporządzonej *Karty analizy* do komórek SEW-2, SKK, SPV (po 10 miesiącach od sporządzenia karty przez pracownika SEW-1) celem naniesienia odpowiednich danych, wynikiem czego ustalenie właściwej daty przedawnienia zobowiązania oraz zaplanowanie dalszych działań nastąpiło dopiero na ok. 1,5 miesiąca przed terminem przedawnienia zobowiązania.

Mając na względzie, że wskazany termin sporządzania *Kart analizy* jest jedynie terminem technicznym/porządkowym, a przypadki niewielkich jego przekroczeń nie skutkowały ograniczeniem możliwości podjęcia działań wskazanych w zarządzeniu 93/2015 DIS wobec zobowiązań zagrożonych przedawnieniem, nie miało to wpływu na ogólną pozytywną oceną działalności Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Koszalinie w kontrolowanym

zakresie.

Za stwierdzoną nieprawidłowość i uchybienia odpowiedzialność ponoszą pracownicy urzędu, którym powierzono obowiązki i zadania objęte zakresem kontroli i osoby nadzorujące ich pracę.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie mając na względzie wyniki kontroli opisane w pkt 1-3 Ustaleń kontroli, **pozytywnie z uchybieniami** ocenia działalność Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Koszalinie, w kontrolowanym obszarze.

Mając na względzie informację Naczelnika I US w Koszalinie, iż:

- wskazane przez kontrolującego odstępstwa od obowiązującej procedury zostały omówione podczas spotkania Z-cy NUS nadzorującego pion Poboru i Egzekucji z kierownikami i pracownikami komórki SEW-1,
- w celu niedopuszczenia w przyszłości do podobnych przypadków przypomniano o regulacjach zawartych w zarządzeniu nr 93/2015 DIS i w piśmie organizacyjnym nr 18/2017 Naczelnika Pierwszego US w Koszalinie,
- zobowiązano pracowników do ich stosowania, a kierownika SEW-1 do nadzoru nad terminowością i przestrzeganiem przez podległych pracowników ustalonych procedur,

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie, odstąpił od wydawania zaleceń pokontrolnych, zobowiązując jedynie do dołożenia starań poprawy terminowości obowiązujących procedur.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Szczecinie
Jarosław Grzelak
.....
data i podpis kierownika jednostki kontrolującej

